

กลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม
ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

Administrative Strategy for Internal Quality Assurance of Chiang Saen Wittayakom School
on Special Economic Zone Context

เมธิชัย ชัยมินทร์¹

Meythichai Chaimin

พูนชัย ยาวีราช²

Phoonchai Yawirach

สุวดี อุปปินใจ³

Suwadee Oupinjai

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 2. เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และ 3. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 56 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำข้อมูลวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และกำหนดกลยุทธ์โดยการประชุมระดมสมอง

ผลการวิจัยพบว่า 1. โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคมมีสถานภาพอยู่ในตำแหน่ง ไม่เอื้อแต่แข็ง 2. โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ และ 3. กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพระบบงานประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหาร , งานประกันคุณภาพภายใน . เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

Abstract

The major purpose of this study aimed to study the environment affecting the quality assurance management in the educational institutes, as well as to determine the direction of quality assurance management and quality assurance management in educational institutions. Moreover, to determine strategies for quality assurance management in educational institutions of Chiang Saen Wittayakom School according to the spatial context of the Special Economic Zone. The research instrument is questionnaire the sample group was 56 people. Data analyzed by descriptive statistics to find the mean and the standard deviation then use the collected data to identify the environment and formulate strategies by brainstorming sessions. The finding revealed that 1. On the status assessment of Chiang Saen Wittayakom School revealed that the status was in the position of Cash Cows (unfavorable but strong). 2. Chiang Saen Wittayakom School's Vision, mission and goals have been set. 3. On the strategies for quality assurance management in educational institutions consist of 4 main strategies. Strategy 1: Build up a community network to promote and develop the quality of assurance systems in educational institutions Strategy 2: Develop a system of supervision, monitoring, and evaluation by cooperating with all parties. Strategy 3: Promote the development of information systems to develop quality assurance work in educational institutions and Strategy 4: Enhancing the potential of personnel in performing quality assurance work in educational institutions according to the spatial context of the Special Economic Zone (SEZ).

Keywords : Administrative Strategy , Internal Quality Assurance , and Special Economic Zone of Thailand

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นงานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนหรือผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนดและที่เป็นไปตามที่สังคมต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556, น. 2) จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) และ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) ได้กำหนดแนวคิด เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยไว้ใน มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวนโยบายกระจายอำนาจในการดำเนินการลงสู่สถาบันการศึกษา ทำให้โรงเรียนมีภาระความรับผิดชอบการจัดการศึกษามากขึ้น บนหลักการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถบุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้กลยุทธ์ที่จะช่วยขับเคลื่อนให้โรงเรียนได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาคือ “ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา” อันถือเป็นภาระงานที่สำคัญของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องโดยเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา (เขมจิรา บริหารักษ์, 2554)

ซึ่งการวางแผนกลยุทธ์การจักระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของผู้คน สังคม อาชีพและเศรษฐกิจในบริเวณสถานศึกษาการดำรงอยู่อย่างมีพัฒนาการของโรงเรียนขนาดเล็กต้องมีกลยุทธ์ที่ดี มีความสอดคล้องกับอนาคตภาพที่เปลี่ยนแปลงไป และเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพและวัฒนธรรมที่ดำรงอยู่ (พูนชัย ยาวีราช, 2562, น. 476) โดยการวางแผนกลยุทธ์นั้น จะต้องการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจสังคม การเมืองและองค์การทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยทั้งนี้จะเป็นการดำเนินการหรือดำเนินนโยบาย ให้สอดคล้องกับโอกาสที่เปิดกว้างจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสอดคล้องกับจุดแข็ง จุดอ่อนขององค์การ การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารอย่างมีระบบเป็นการบริหารที่จะต้องอาศัยวิสัยทัศน์ (Vision) ของผู้นำองค์การเป็นการบริหารอย่างมีการวางแผนและเป็นขั้นตอนมีการวิเคราะห์อย่างมีหลักเกณฑ์ (เสนห์ จุ้ยโต, 2548, น. 96) เพื่อให้สอดคล้องกับทักษะที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น ทักษะอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในยุคปัจจุบันส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่ชายแดนที่จะต้องมีการจักระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอย่างมีคุณภาพแล้วยังต้องมีการสร้างคุณภาพในด้านทักษะอาชีพ ภาษาและประสบการณ์ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยสถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในบริเวณชายแดน และได้เข้าร่วมโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone : SEZ) ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงเพื่อนบ้านเพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกกระบัตรรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งแก้ปัญหาความมั่นคง โดยในส่วนของโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอเชียงแสนมีการบูรณาการกับสถานศึกษา คือ เน้นวิชาชีพ ปวช ปวส บัณฑิต วิศวกร การเกษตรสมัยใหม่ ภาษาอังกฤษ จีน พม่า ดังนั้นทางโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม จึงต้องจักระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการจัดตั้งมาตรฐานที่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ตามโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และต้องมีการบริหารที่มีความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน โดย แต่ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ปรากฏว่า ผลคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีผลต่ำกว่าระดับดี ค่าร้อยละของการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และ ค่าร้อยละของการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2561-2563 มีคุณภาพลดลง การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ใน 3 มาตรฐานอยู่ในระดับพอใช้ แต่มีเกณฑ์ร้อยละของค่าเป้าหมายในตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไม่ถึง ร้อยละ 70 นอกจากนี้ยังได้รับข้อเสนอแนะจากต้นสังกัดเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ว่าควรมีการพัฒนาประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่มากขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานตัวชี้วัดที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำแนวทางกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่ได้ศึกษานี้ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและมีการพัฒนางานบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย อย่างยั่งยืนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
2. เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
3. เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
 - 1.1.1 โดยพิจารณาเฉพาะมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ดังนี้
 - มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน
 - 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
 - 1.1) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการอ่านจับใจความสำคัญ การเขียนสื่อสาร และสามารถพูดในที่ชุมชนในระดับดีขึ้นไป
 - 1.2) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร โดยใช้ภาษาอังกฤษในระดับดีขึ้นไป
 - 1.3) ผู้เรียนหลักสูตรทวิศึกษา มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติ ที่ดีต่องานอาชีพ
 - 1.4) ผู้เรียนระดับชั้น ม.3 และ ม.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติ ที่ดีต่องานอาชีพ
 - 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
 - 1) ผู้เรียนมีความภูมิใจ ในท้องถิ่นและความเป็นไทย
 - 2) ผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
 - มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถปฏิบัติได้จริง

- 2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ที่กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จไว้
- 3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร

สถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

- 2) ครูผู้สอนใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้ (STEP) ประกอบด้วย 1) ด้านสังคมและวัฒนธรรม Sociocultural Component (S) 2) ด้านเทคโนโลยี Technological Component (T) 3) ด้านเศรษฐกิจ Economic Component (E) และ 4) ด้านการเมืองและกฎหมาย Political Component (P)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยใช้ (7S) ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้าง (Structure) 2) ด้านกลยุทธ์ (Strategy) 3) ด้านระบบในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Systems) 4) ด้านแบบแผนหรือพฤติกรรมกรรมการบริหารจัดการ (Style) 5) ด้านบุคลากรในหน่วยงาน (Staff) 6) ด้านทักษะความรู้ความสามารถ (Skills) และ 7) ด้านค่านิยมร่วมกันของสมาชิกในหน่วยงาน (Shared value)

1.2. ทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1.2.1 กระบวนการศึกษาทิศทางของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 1) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) 2) การวางแผนตามสถานการณ์เชิงภาพอนาคต (Scenario Planning: SP) และ 3) การวิเคราะห์ความต้องการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Needs Analysis: SNA)

1.2.2 กำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การกำหนดพันธกิจ และ 3) การกำหนดเป้าประสงค์

1.3. เสนอกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชิงแสงวิทยาคมตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์หลัก 2) กลยุทธ์รอง และ 3) โครงการ/กิจกรรม

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 แหล่งข้อมูล ปฐมภูมิ

ผู้บริหารและครู โรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์

2.2 แหล่งข้อมูล ทุติยภูมิ

2.2.1 รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม

2.2.2 คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.3 ขอบเขตด้านเวลา

2.3.1 การวิเคราะห์ทิศทางในอนาคตที่กำหนด พ.ศ. 2564 – 2565

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย เป็นบุคคลภายในโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม โดยมีสายบริหารและสายปฏิบัติการสอนประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู รวมทั้งสิ้น 67 คน และบุคลากรนอกสถานศึกษา ประกอบด้วยศึกษานิเทศ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 68 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นตอนนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สํารวจบุคคลภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารและคณะครู รวมทั้งสิ้น 56 คน โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับต่อมาเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์บุคลากรประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู รวมทั้งสิ้น 5 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญเพื่อหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค จากนั้นทำการเขียนกราฟสภาพขององค์กร

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ในขั้นตอนของการกำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการประชุมระดมสมอง ในการเก็บข้อมูลกับบุคลากรในโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม โดยประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน จำนวน 1 คน และบุคลากรครูผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ในงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ โดยการหาวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดกลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

ในขั้นตอนของการกำหนดทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการประชุมระดมสมอง ในการเก็บข้อมูลกับบุคลากรในโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม โดยประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนงาน จำนวน 1 คน บุคลากรครูผู้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 11 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบกำหนดกลยุทธ์ TOWS Matrix และ แบบกำหนดแผนงาน โครงการ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ แล้วมาสังเคราะห์สรุปเป็นความเรียง เพื่อจัดทำเป็นกลยุทธ์

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

จากการใช้แบบสอบถาม สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาพรวมด้านสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลอยู่ในระดับมาก และสภาพแวดล้อมภายในส่งผลอยู่ในระดับมาก

แบบวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมององค์กร ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อแยก โอกาสและอุปสรรคโดยใช้ แบบ STEP โดยมีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส จำนวน 10 ข้อ และ สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรค จำนวน 7 ข้อ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อแยกจุดแข็งและจุดอ่อนโดยใช้ แบบ 7S โดยมีสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง จำนวน 24 ข้อ และ สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อน จำนวน 10 ข้อ

และเมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลคุณค่าเฉลี่ยและน้ำหนัก พบว่าสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม โดยสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง มีค่าเฉลี่ย 4.26 และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนมีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส มีค่าเฉลี่ย 4.16 และสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรค มีค่าเฉลี่ย 4.29

ผลการสรุปจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม อยู่ในตำแหน่ง ไม่เอื้อแต่แข็ง (Cash Cows)

2. ทิศทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2.1 วิสัยทัศน์ คือ โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม บริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูและทักษะของผู้เรียน มุ่งสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.2 พันธกิจ คือ 1. บุคลากรมีวิสัยทัศน์ด้านการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 2. พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ นำไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาและชุมชน 3. บริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของชุมชน และ 4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เต็มศักยภาพ ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในทักษะความรู้ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

2.3 เป้าประสงค์ คือ 1. สถานศึกษามีการจัดการศึกษาตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ที่จำเป็นและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน 2. บุคลากรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3. สถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานในชุมชน และ 4. บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3. กลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชียงใหม่วิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กลยุทธ์รองที่ 1.1 พัฒนาคุณภาพระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหน่วยงานและชุมชน

- โครงการอบรมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหน่วยงานและชุมชน ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแก่นักเรียนด้วยวิทยากรในท้องถิ่น

กลยุทธ์รองที่ 1.2 ส่งเสริมคุณภาพของระบบงานประกันด้วยการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรท้องถิ่นด้านการเรียนรู้เอกลักษณ์และการฝึกทักษะที่จำเป็นในตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการจัดสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรท้องถิ่น

- โครงการเรียนรู้เอกลักษณ์ในท้องถิ่นสู่กระบวนการปฏิบัติในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย

กลยุทธ์รองที่ 2.1 การยกระดับคุณภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการนิเทศภายในสถานศึกษาและกรณีศึกษาจากเขตพื้นที่การศึกษา

- โครงการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้ตอบสนองต่อการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

กลยุทธ์รองที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการนิเทศงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ทันสมัย

- โครงการจัดทำแผนงานรองรับการนิเทศด้วยสื่อออนไลน์

- โครงการสร้างเครือข่ายให้คำปรึกษาด้านการนิเทศด้วยสื่อออนไลน์เต็มรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กลยุทธ์รองที่ 3.1 ส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินการให้เกิดคุณภาพในงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ด้านงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษด้านการใช้สื่อประชาสัมพันธ์สู่ชุมชน

กลยุทธ์รองที่ 3.2 สนับสนุนชุมชนให้เข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

- โครงการผลิตสื่อออนไลน์เพื่อการบริการชุมชนด้านการประชาสัมพันธ์และรองรับความคิดเห็นด้านแนวทางการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- โครงการอบรมการใช้สื่อออนไลน์ในการ ติดตามการดำเนินการของสถานศึกษาสำหรับผู้ปกครองและชุมชนสำหรับการแก้ปัญหาในสถานการณ์โรคระบาด

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

กลยุทธ์รองที่ 4.1 ส่งเสริมบุคลากรให้มีความชำนาญในด้านความรู้และทักษะตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- โครงการอบรมและศึกษาดูงานหน่วยงานหรือองค์กรในท้องถิ่นในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์รองที่ 4.2 ส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการประกันคุณภาพโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

- โครงการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ
- โครงการจัดหาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมกระบวนการดำเนินงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษสามารถอภิปรายผลการศึกษได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภาวะคุกคามที่ส่งผลต่อสภาพขององค์กร สำหรับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด้านที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-cultural) สะท้อนให้เห็นว่า ชุมชนยังเข้ามามีบทบาทน้อยในขั้นตอนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างชุมชนกับสถานศึกษา ด้านทักษะอาชีพที่จำเป็นตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในด้านภาษา ชาติพันธุ์ การประกอบอาชีพและการสื่อสาร รวมถึง สถานศึกษายังมีโครงการกิจกรรมในการการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของชุมชนกับสถานศึกษายังไม่พอทำให้องค์กรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษาได้ยาก โดยทิมมพร วาสิตร์ (2561) กล่าวว่า ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ทำให้องค์กรต้องทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมย่อย และรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิต อัตราการเพิ่มหรือลดของจำนวนประชากร อายุเฉลี่ยของประชากรการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบครอบครัวรวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคทั้งในด้านความต้องการคุณภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องพิจารณาปัจจัยเหล่านี้ เพื่อประกอบการประเมินสภาพแวดล้อมและใช้ประกอบในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำลอง บุญหล้า (2550) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนชุมชนโป่งวังม่วงได้เสนอปัญหาเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนและสถานศึกษา พบว่า ครูยังไม่ได้นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนก็ขาดการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งค้นคว้าความรู้ของชุมชน ขาดการประสานงานและร่วมมือกับองค์กรในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย บ้าน วัด โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้น อาจจะเป็นเพราะว่าแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เหล่านั้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนไม่สนใจประกอบกับผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญ

และสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งที่ส่งผลต่อสภาพขององค์กร สำหรับการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเชิงแสงวิทยาคม ด้านที่ส่งผลมากที่สุดคือ ด้านโครงสร้าง (Structure) แสดง

ให้เห็นว่าสถานศึกษา มีการจัดการ โครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน มีระบบการวางแผนในการบริหารงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของบุคลากรภายในสถานศึกษา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา รวมถึงสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เป้าหมาย นโยบาย และแผนงานที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) อธิบายเพิ่มเติมว่า โครงสร้างของหน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย การแบ่งหน่วยงานการมอบหมายหน้าที่ความ รับผิดชอบและสายการบังคับบัญชาการพิจารณาลักษณะของ โครงสร้างของหน่วยงาน มีประโยชน์ต่อการจัดทำกล ยุทธ์ของหน่วยงาน ถ้าโครงสร้างหน่วยงานมีความเหมาะสมและสอดคล้องต่อการปฏิบัติงานบุคลากร ส่งผลดีต่อการ ผลักดันให้การดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่เลือกใช้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ก็จะเป็นจุดแข็งของหน่วยงาน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริระ บุญญานุสนธิ์ (2554, น.54) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยผลการวิจัยกล่าวว่า ด้านการ ดำเนินการขึ้นการวางแผน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี เนื่องจาก โรงเรียนได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของ สถานศึกษาครอบคลุมทุกภารกิจของสถานศึกษา มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและ แนวทางในการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนครอบคลุมทุกมาตรฐาน

2. การกำหนดทิศทางขององค์กร ควรจะต้องมีการกำหนดรูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรไว้ อย่างชัดเจน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ เพื่อให้องค์กรได้ทราบแนวทางในการดำเนินงานไปสู่ เป้าหมาย โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) กล่าวว่าไว้ว่า การกำหนดทิศทางของหน่วยงาน เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกัน ตั้งปณิธาน ความคาดหวัง ตั้งมั่น ใฝ่ฝัน ที่จะพัฒนาหน่วยงานไปสู่ ความสำเร็จ โดยร่วมกันระดม พลังปัญญา วิจารณ์ญาณ และแรงบันดาลใจ ตรวจสอบ ทบทวน กลั่นกรอง จัดวาง สร้างสรรค์สภาพ ที่พึงประสงค์ ทิศทางของหน่วยงานประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ คัมพ์ เข้มนี้มนวล (2558, น.113) พบว่า การทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของ สถานศึกษา มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จะต้องมีการแต่งตั้งการดำเนินงาน ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

3. กลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ โรงเรียนเชิงแสนวิทยาคม ตามบริบท เชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มี 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1. กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 2. กลยุทธ์การ พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย 3. กลยุทธ์ส่งเสริมพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และ 4. กลยุทธ์ส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิง พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะเห็นได้ว่า กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีความเป็นไปได้ที่จะ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพขององค์กรมากที่สุด เนื่องจากว่า เป็นการประสานงานและดำเนินงานร่วมกับชุมชน ซึ่ง จะทำให้สถานศึกษาและชุมชนมีการสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับกมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวว่าไว้ว่า การสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา

จากการรวมตัวของกลุ่มบุคคลองค์กรสังคม และชุมชนภายนอกและภายในสถานศึกษาอย่างมีความสัมพันธ์กัน โดยได้เข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วม ในการร่วมกันกำหนดกิจกรรมตามกระบวนการอย่างมีระบบแบบแผนและเทคนิคต่างๆอย่างเหมาะสมให้สอดคล้องตามสภาพแวดล้อมบริเวณของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับ ฌ์ฐนิช เขียวพอ (2554, น.93) พบว่า การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากอันดับที่ 1 โรงเรียนมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเครือข่ายแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นอันดับที่ 2 โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชนอันดับที่ 3 โรงเรียนสนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคมควรมีการพัฒนาองค์กรด้านสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็งและสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสโดยใช้ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และกลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1.2 โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคมควรพัฒนาระบบการดำเนินงานและความเข้มแข็ง มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและการบูรณาการชุมชนเรียนรู้เอกลักษณ์ชุมชน นำมาปรับใช้ในสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในหน้าจุดอ่อนและสภาพแวดล้อมภายนอกด้านภาวะคุกคามอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย และกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

1.3 สถานศึกษาควรพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานด้านอื่น ๆ ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 โรงเรียนควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยแบบมีส่วนร่วมโดยมีการนำเอากลยุทธ์การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติโดยนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.2 โรงเรียนควรมีการกำหนดทิศทางการบริหารงานซึ่งมาจากการสรุปและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน เนื่องจากว่าสภาพในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามบริบทเชิงพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอยู่ในตำแหน่งไม่เอื้อแต่แข็งจึงมีการวางกลยุทธ์และโครงการที่สอดคล้องกับทิศทางในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม

2.3 ควรมีการนำผลการวิจัยไปใช้และมีการประเมินเป็นระยะเพื่อพัฒนารูปแบบของการวิจัยการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- กมล ภู่อะเสริฐ. (2545). *การบริหารงานในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เสริมสินพีรพรสขิสเท็ม.
- เข็มจิรา บริหารักษ์. (2554). *การบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน จังหวัดลำพูน*. (การศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จำลอง บุญหล้า. (2550). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนชุมชนโป่งวังม่วง*. (การศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ณัฐนิช เขียวพอ. (2554). *การพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คัมพ์ แอมนันมว. (2558). *ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพภายใน ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน โชติคุณเกษมบ้านเมืองงาม*. (การศึกษานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทิมมพร วาสิทธิ์. (2561). *การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564, จาก <https://sites.google.com/site/krutikamporn/home/bth-thi-4/4-2-kar-wikheraah-sphaph-waedlxm-thawpi>
- พูนชัย ยาวีราช. (2562). *กลยุทธ์การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้นแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ในจังหวัดเชียงราย*. วารสารบริหารการศึกษาบวบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 19(2), 473-481.
- เสน่ห์ จุ้ยโต. (2548). *การบริหารนวัตกรรมแนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริระ บุญญาสุนธิ์. (2554). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.